

Romanlar, haber ağının ilk adımını attı

Mersin'de, Akdeniz Roman Dernekleri Federasyonu ve Hollanda Büyükelçiliği işbirliğinde Uluslararası Roman Medya Ağı Sempozyumu düzenlendi. Sempozyumda, Romanların kendilerini daha iyi anlatabilmek ve daha görünür kılmak için ülkeler arası bir Roman haber ağı kurulmasının alt yapısı oluşturulacak.

Dünya genelinde birçok farklı ülkede yaşayan Roman halkları, ana akım medyanın yaptığı haberlerin oluşturduğu algıyı yıkmak için son yıllarda harekete geçti. Kendilerini anlatabilmek ve görünür olmak için mücadele eden dünya Romanları, Türkiye'de dahil birçok ülkede kendi radyolarını, televizyonlarını ve gazetelerini kurdu. Romanların şimdiki adımı ise ülkeler arasında bir haber ağı oluşturmak. Bu çerçevede, Mersin'de Akdeniz Roman demekleri Federasyonu tarafından son birkaç yıldır yoğun bir çalışma yürütülüyor.

Çalışmalar kapsamında, Türkiye, Arnavutluk, Bulgaristan, Yunanistan, Ukrayna ve Kosova'nın yer aldığı ülkeler arası bir Roman haber ağı kurulacak. Romanların kendilerini anlatabildikleri böyle bir haber ağı dünya çapında ilk olacak. Roman haber ağının alt yapısı da Mersin'de düzenlenen sempozyumda oluşturulacak.

Uluslararası Roman Medya Ağı Sempozyumu, Akdeniz Roman Dernekleri Federasyonu Başkanı Ali Daylam'ın ev sahipliğinde bir otelde gerçekleştirildi.

Romanların Sesinin Roman Topluk Radyosu Aracılığıyla Güçlendirilmesi Projesi kapsamında Güçlü Roman Sesi sloganıyla düzenlenen ve iki gün sürecek olan sempozyumun açılışına, Mersin Büyükşehir Belediye Başkanı Vahap Seçer, Hırvatistan Bağımsız Milletvekili Veljko Kažtazi, Hollandalı Roman Gazeteci Orhan Galjus, CHP Mersin Milletvekili **Alişan Arıman**, Mersin Barosu Başkanı Bilgin Yeşilboğaz ile Roman vatandaşlar katıldı.

"Roman medya ağı oluşturuyoruz"

Hollanda Büyükelçiliğinin katkılarıyla gerçekleştirilen sempozyumun açış konuşmasını yapan Federasyon Başkanı Ali Daylam, sempozyumu Roman medya ağı'nın kurulması için düzenlediklerini söyledi. Romanların, Hindistan'dan çıktıklarından bu yana bin yıldır farklı ülkelerde yaşamaya çalıştıklarını vurgulayan Daylam, dünya Romanlarında Türkiye'nin çok önemli bir yeri olduğunu belirtti.

Romanların, medyada daha çok göbek atan kadın figürü ile yer aldığına dikkat çeken Daylam, "Bunlar bizi üzüyor. Bizim istediğimiz; sorunlarımızın, taleplerimizin anlatılması.

1965'ten bu yana Avrupa'nın birçok ülkesinde Roman televizyonları, radyoları bulunmakta. Örneğin şu anda Kosova'daki Roman televizyonu devlet destekli yayın yapmakta. Bunlar çok değerli. Biz de 2-3 yıldır Roman gazetesi ve radyosu ile bir ağ oluşturma gayretindeyiz.

Hollanda Büyükelçiliği'nin büyük katkıları ile hem Avrupa'da hem Balkanlar'da hem de Türkiye'de çok ciddi bir Roman medya ağı oluşturuyoruz. Tüm dünyada varılan iyi çalışmalar ve kötü örnekleri bu ağ sayesinde her yere iletmek, anlatabilmek imkanına sahip olacağız" dedi.

"Roman meselesi insani, vicdani mesele"

"Roman meselesi, insani, vicdani, ahlaki bir mesele" diyen Daylam, şöyle devam etti: "Bugün Mersin'de Romanların işsizlik oranı hala yüzde

97,5 ve eğitimden ilköküllüde kopmaların oranı yüzde 36 ise anaokuluna giden tek bir Roman öğrenci bile yoksa, evli olmayan Roman oranı yüzde 67 ise bir sorun vardır. Biz de bunun için çok ciddi bir çaba sarf ediyoruz.

Ancak bunların çözümünü için ulusal bir politika oluşması gerekiyor ama 2009'dan bugüne kadar merkezi hükümetin Romanlarla ilgili yaptığı çalışmaların sonucuna baktığımızda, veriler bize elde sıfır olduğunu gösteriyor.

Diğer partilerin de bu meseleye müdahil olması gerekiyor ki, bu manada ana muhalefet partisi CHP'nin de Romanlarla ilgili geçen yıl çıkardığı Roman Strateji Eylem Planı çok önemli.

Ozellikle Roman kültürü bilinmiyor. Romanlar ile ilgili yaptığımız saha çalışmasında; öteleştiren, ayrıştıran zihniyetin hala var olduğunu gördük. İnsani politikaların üretilmesi bu anlamda çok önemli."

"Hırvatistan, Roman strateji planları olan bir ülke"

Ülkesinde Romanlarla ilgili birçok çalışma yürüten Hırvatistan Bağımsız Milletvekili Veljko Kažtazi de Hırvatistan'da 38 bin ile 45 bin arasında Roman yaşadığını, Balkan Romanları ve Türkiye Romanları arasında çok büyük bir işbirliği olduğunu söyledi.

Hırvatistan'da 22 azınlık grup bulunduğunu, Romanların durumunun diğerlerine göre daha iyi olduğunu kaydeden Kažtazi, aralarında Türk topluluğunun da olduğu 12 azınlık kendisinin temsil ettiği bilgisini verdi.

Hırvatistan'da üst düzey bir enstitünün azınlıklarla ilgili çalışmalar yaptığını ve yıllık maddi destekle bulunduğunu belirten Kažtazi, ülkede Roman belediye başkanları, milletvekilleri ve STK'lar bulunduğunu, Romanlar için çalışıldığını söyledi. Kažtazi, Hırvatistan, Roman strateji planları olan bir ülke.

Hırvatistan parlamentosu Romanlarla ilgili direkt bir aksiyonel plan kurmuş durumda, Romanların entegrasyonu ile ilgili paraların nereden nasıl harcanacağı planlı. Romanlar objektif değil sübjektif olarak görünüyor ve eğitimden yararlanmaya her alanda onlar için çalışmalar var" diye konuştu.

"Roman medyası, Romanlar için yeni bir fırsat sunuyor"

Birçok ülkede ve Mersin'de Roman radyosunun kurulmasına öncülük eden Hollandalı Roman Gazeteci Orhan Galjus ise "Medyadan konuştuğumuzda aslında kişilik ve kimlikten de konuşmuş oluyoruz" diyerek, Roman medyasının Romanlar için yeni bir fırsat, iletişimleri sağlama için bir şans sunduğunu altını çizdi.

